



Viltnemndsmedlemmer

REFERAT FRA MØTE I VILTNEMNDA 25.03.2021

Møtet ble avholdt på «teams» og følgende møtte: Gudbrand Engelian, Kari Ohren Nordraak, Kari Bjørlien, Bjørg Haugen Rønningen og Øyvind Nereng.
Einar Struksnæs fra administrasjonen
Møtet startet kl 19.00 og ble hevet kl 20.45

Sak 01/21 – Klage fra NOAH på fellingstillatelse på hjort

Innstilling til vedtak:

Viltnemnda i Søndre Land viser til saksutredningen og støtter den. Siden klagen bare delvis er imøtekommet oversendes den Statsforvalteren i Innlandet for endelig behandling.

Behandling: Enstemmig som innstillingen

Bakgrunn:

Søndre Land kommune har mottatt klage fra NOAH datert 4.2.2021 på vedtak om å gi fellingstillatelse på hjort som gjør skade. Klagen ble sendt til klageinstansen som er Statsforvalteren i Innlandet. Kommunen fikk tilsendt klagen fra Statsforvalteren, datert 24.2.

Bakgrunnen for klagen er at Viltnemnda 19.1.2021 etter søknad fra Søndre Land Viltlag fattet vedtak om tillatelse til felling av hjort innenfor jaktzone 1 i laget. Fellingstillatelsen omfattet ett eller flere dyr og gyldighetsperioden ble satt fra 19.1 til 19.2.2021.

Vedtaket ble referert i NRK – Innlandet og medførte i første omgang at Fylkeskommunen i Innlandet ved viltforvalter Arne Magnus Hekne tok kontakt med kommunen og stilte spørsmålstegn ved om kommunen hadde tolket bestemmelsen i § 18 for vidt, det være seg fellingsperiodens lengde, antall dyr og geografisk omfang.

Etter denne henvendelsen fattet Viltnemnda nytt vedtak 28.1 som innebar en geografisk innsnevring/presisering av fellingsområdet og en kortere gyldighetsperiode, dvs. fram 7.2.21.

Vedtaket ble fattet med hjemmel i lov om naturens mangfold, § 18 1. ledd bokstav b, dvs. «for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom». I endringsvedtaket ble det også vist til nml. § 18 siste ledd.

Vedtaket 28.1 lød i sin helhet:

«Med hjemmel i lov om forvaltning av naturens mangfold, Lov 2009-06-19 nr 100 § 18 første ledd bokstav b og gjeldende delegeringsbestemmelser, jf. også siste ledd gir Viltnemnda tillatelse til felling av hjort på eiendommer innenfor jaktzone 1 i Søndre Land Viltlag.

Tillatelsen er avgrenset til den delen av jaktsonen som ligger mellom Lausgardsvegen og fv. 34, ca. 4 500 daa. Betingelser for tillatelsen er:

- Fellingstillatelsen omfatter ett eller flere dyr og gjelder fra 19.1 og fram til 7.2.2021. Situasjonen med hensyn til skadebilde, bestand og uttak skal evalueres ved tillatelsens utløp for å ta stilling til behov for eventuell forlengelse.
- Tillatelsen omfatter eiendommer innenfor sone 1 og er begrunnet i å forhindre skader på skog og rundballer.
- Kenneth Bekkelien, jaktleder i sone 1 fungerer som jaktleder og koordinator for skadefellingene. Jaktleder skal forsikre seg om at de som forestår fellingen skal ha avlagt godkjent skyteprøve på storvilt og ha betalt jegeravgift for inneværende jaktår.
- Viltlaget bes om å orientere grunneierne innenfor jaktsonen om kommunens vedtak og å oppfordre dem til å dokumentere skader, angi posisjon av beitende hjort, eventuelt selv også å delta i fellingsforsøkene, slik at jakta blir effektiv og foregår der konsentrasjonen av hjort og skader er størst.
- Det skal søkes unngått at fjorårskalv går igjen alene.
- Det betales off. fellingsavgift for felte dyr: kr 430,- for voksent dyr og kr 261 for kalv. Fellingsavgiften faktureres fellingsleder som selv tar hånd om felt hjort slik han finner det mest hensiktsmessig.
- Kommunen skal ha fortløpende orientering om gjennomførte fellinger.
- Søndre Land Viltlag anmodes om å etablere virkemidler for mer effektiv hjortejakt innenfor ordinær jakttid.

Samtidig oppheves vedtak av 19.1.2021.»

Ved utløpet av fellingsperioden rapporterte jaktleder at det var felt 6 hjort fordelt på 4 bukker, 1 hind og 1 kalv. Det ble drevet posteringsjakt på to steder og rapportert om mange dyr også fellingsstillatelsens utløp. Det ble ikke gitt forlengelse av skadefellingsperioden.

Klagens innhold:

Klagen inneholder to hovedpunkter:

1. *Enhver skade kan ikke begrunne skadefelling, jf. nml. § 18 fjerde ledd.*
Det vises til at vedtaket er begrunnet i naturmangfoldlovens § 18 første ledd og § 18 fjerde ledd.
Det påpekes at kommunen ikke har foretatt befarings og ikke har dokumentert det konkrete skadeomfanget eller hvorvidt skaden utgjør skade av betydning som kan betinge skadefelling. Det vises her til Viltforskriften § 3-3 første ledd bokstav a som oppstiller vilkår for skadefelling: «skaden er eller kan bli av vesentlig betydning».
2. *Vedtaket oppfyller ikke vilkåret om at andre forebyggende tiltak må være utprøvd, jf. nml § 18 andre ledd.*
Det vises til at det ikke fremgår av kommunens vedtak at det har vært forsøkt andre forebyggende tiltak ift. rundballer, klageren mener derfor at vilkåret i § 18 andre ledd ikke er oppfylt.
Det pekes på en rekke ulike, konkrete tiltak som nyttes andre steder for å avverge slike

skader. Det kan være bygging av silo, innendørs lagring, sikkert gjerde rundt gården eller stedet der rundballene er lagret. Det nevnes også luktstoffer. Noen kommuner dekker deler av gjerdekostnader.

NOAH viser videre til dyrevelferdsloven § 15 som fastsetter plikt til å iverksette nødvendige tiltak for å redusere fare for unødige påkjenninger og belastninger hos dyr når det oppføres bygninger, gjerder ol. Med henvisning til § 15 påpeker NOAH at hjorten kan skades dersom den får i seg plast, det vises også til Landbrukskontoret i Lærdal som har hatt dette til vurdering.

Klageren mener at skadefelling ikke vil begrense skadesituasjonen siden det antakelig vil komme inn nye dyr i området. Skadefelling er ikke hensiktsmessig for å forebygge skade på rundballer. Det finnes andre løsninger som er mer tilfredsstillende.

NOAH mener oppsummert at vedtaket ikke oppfyller lovens krav til skadefelling, skadevilkåret er ikke oppfylt verken for skade på rundballer eller skog, og det har ikke vært forsøkt andre tiltak ift. skade på rundballer. De ber om at klagen tas til følge, at den igangsatte skadefellingen stanses umiddelbart og at det ikke gis forlengelse av tillatelsen.

Behandling av klagen:

Etter forvaltningsloven § 33 skal kommunen som underinstans bl. a ta stilling til klagen, herunder vurdere om vilkårene for å behandle klagen er oppfylt. Hvis kommunen ikke finner grunnlag for å ta klagen helt eller delvis til følge skal klagesaken oversendes Statsforvalteren som klageinstans.

Fellingene av hjort er allerede gjennomført i tråd med Viltnemndas vedtak slik at klagen ikke får innvirkning på vedtakets gjennomføring. Derimot kan klagebehandlingen få betydning for kommunens framtidige håndtering av slike saker.

Klagemotpartens syn på saken:

Etter § 33 skal også Søndre Land Viltlag som klagemotpart varsles og gis en frist til å uttale seg til klagen. Kommunen har mottatt kommentar fra Viltlaget, datert 9.3.

De skriver at sone 1 ble innvilget hjortejakt før og etter elgjakta ved 4 forskjellige jaktledere (og jaktområder). Arealene var fordelt på mange forskjellige eiendommer og gjør det vanskelig å få til effektiv jakt. Viltlaget ønsket å slippe til flere hjortelag for å beskatte stammen da hjorten forvolder skade på skog og avling på åker og eng, men dette viste seg vanskelig å få til.

På etterjulsvinteren samlet det seg flokker med hjort i området som forvoldte skader på rundballer og skog, og på bakgrunn av henvendelser fra berørte ble det fra viltlagets side opplyst at de kunne ta kontakt med den kommunale viltforvaltningen for å høre om det var mulig å ta ut slike dyr som gjør skade. Den 17.1 ble det sendt epost til kommunen om skadefellingstillatelse til kommunen.

Søndre Land Viltlag mener viltforvaltningen i Søndre Land kommune har lagt til rette for at de oppstående problemene med skade forårsaket av en stor lokal hjortestamme kunne bli mindre ved å beskatte stammen i denne perioden.

Vurdering av klagen:

Klagen er datert 04.2.21. Fristen for å fremsette klage er 30 dager. Kommunen finner da at klagefristen er overholdt. Viltnevdas vedtak berører NOAH's intereseområde som nasjonal organisasjon for dyrs rettigheter og det antas at organisasjonen har rettslig klageadgang.

Til punkt 1:

NOAH mener at kommunen ikke har dokumentert at skaden er vesentlig eller kan bli av vesentlig betydning. Det er heller ikke foretatt befarings. Det vises til viltforskriften § 3-3, der følgende vilkår må være oppfylt dersom fellingstillatelse kan gis:

- a. Skaden er eller kan bli av vesentlig økonomisk betydning.
- b. Skadeforebyggende tiltak er i rimelig utstrekning forsøkt, vurdert ut fra hvilke verdier som skal beskyttes og kostnadene ved alternative tiltak.
- c. Uttaket rettes mot skadegjørende individ.
- d. Uttaket er egnet til å stanse eller vesentlig begrense skadesituasjonen.
- e. Uttaket ikke truer bestandens overlevelse.

I kommunens saksfremstilling til fellingsvedtaket 19.1 ble det gjort rede for at veksten i hjortestammen har vært vesentlig større enn kommunens målsetting for størrelsen og veksten i stammen. Det ble videre vist til erfaringer fra tidligere vintre at det lett oppstår beiteskader i dette området som synes å være et «hot spot område» for hjort i kommunen. Gjennom mange år har grunneiere rapportert om stort innslag av særlig beiteskader på tynnbarken på gran i H.kl 3 og 4. Kommunens skogbruks- og viltansvarlig har deltatt på flere befaringer og er også godt kjent med skadebildet. Det er ikke foretatt noen taksering av skadeomfanget, men det skulle heller ikke være nødvendig for kunne å fastslå at omfanget er vesentlig, og har store økonomiske konsekvenser ved at rotstokken på skadde trær råteinfiseres og får sterkt redusert verdi. En del skadde trær får dessuten så vidt omfattende barkskader at de tørker og dør.

Det ble gjennomført befarings i området med leder av Viltnevdas, to deltakende jegere og skogbrukssjef 25.2. Som tidligere ble det observert mange gamle skader etter barkgnaging, men få ferske gnag.

Kommunen er kjent med at Faun naturforvaltning AS har utarbeidet en rapport R 29 2019 «Forebygging av barkgnagskader på gran i Sørøst Norge». Det er også utarbeidet en kortrapport R 32 2019 som vedlegges klagesaken.

Parameterne som har betydning for risiko for skader er gjenkjennelig og passer svært godt med situasjonen i skadeområdet nord for Hov.

Faun konkluderte i sin rapport at barkgnaging på gran er et begrenset problem på regionalt nivå, men at skadeomfanget lokalt kan være betydelig. Av faktorer som påvirker og øker skadeomfanget er omfanget av fulldyrket mark i nærheten, moderat avstand til dyrket mark og foring, skogens økende alder, økende bonitet og tetthet, samt eksponisjon der sørlig eller sørvestlig beliggenhet fører til mer skader. Derimot synes avstand til «menneskelig forstyrrelse» å ha mindre betydning.

Tap i nåverdi ble beregnet opp til ca. kr 2.000,- pr daa.

Rapportens foreslåtte tiltak:

Avstandsregulering og tidlig tynning, alternativt treslagsskifte eller etablering av blandingsbestand i konfliktfylte områder, er anbefalt som aktuelle skogskjøtselstiltak for å forbygge barknagskader. For særlige verdifulle bestand kan også inngjerding være et skadereduserende alternativ.

Uttak av hjort gjennom jakt kan redusere fremtidige barknagskader. Kommunene oppfordres til å fastsettes klare og etterprøvbare mål for forvaltning av hjort, der det tas stilling til hvilket omfang av skogskader som kan tolereres.

Avslutningsvis skriver Faun at man sett i lys av en hjortebestand i vekst, må en forvente at utfordringene med hjort og skogskader vil øke i årene som kommer. Supplerende takster vil gjøre det mulig å følge utviklingen i skadeomfang i årene som kommer.

Selv om det på sikt kan være aktuelt å gjennomføre tiltak som avstandsregulering, tidlig tynning, treslagsskifte og etablering av blandingsbestand står det i dag store skogressurser i området hvor handlingsrommet er mindre og hvor utfordringen er å overholde skogen mest mulig skadefri frem til den skal avvirkes. I praksis gjenstår da bestandsregulerende tiltak gjennom avskyting som mest realistisk.

I Søndre Land generelt og i dette området nord for Hov spesielt er det utfordringer med en sterkt voksende hjortebestand. I Søndre Land Viltlag som dette området er en del av ble det tildelt 26 hjort, men bare felt 6 – og altså ett dyr i sone 1.

Et mål i hjorteviltforvaltningen er å ta ut et tilstrekkelig antall dyr under ordinær jakt og på denne måten drive en balansert forvaltning der hovedfokus egentlig er å forvalte beitegrunnet på en bærekraftig måte. Det har vi i stor grad lykkes med i elgforvaltningen. Forvaltning av hjort er derimot nokså nytt for kommune, jaktrettshavere og jegere, og vi erfarer at vi ligger på etterskudd i forvaltningen. Det handler om organisering, kunnskap og erfaring i forvaltning og utøvelse av praktisk hjortejakt.

Innenfor det aktuelle skadefellingsområdet – elgjaktsone 1 i Søndre Land Viltlag har grunneierlaget tillatt mindre eiendommer å forvalte disse selv i forhold til hjort. Det betyr at jaktsonene spesielt i dette området er små og fragmenterte, derav også fjorårets resultat. Foranledningen til kommunens fellingsvedtak var at enkeltgrunneiere kontaktet kommunen i januar for å be om fellingsstillatelse. Kommunen og Viltnemnda valgte da å ikke etterkomme disse søknadene, men heller knytte fellingsstillatelsen til hele sone 1 etter søknad fra Søndre Land Viltlag, og ved endringsvedtaket innsnevret til del av sone 1, ca. 4 500 daa. Det ble som tidligere skrevet postert ved to ulike poster.

Fellingslaget tok selv hånd om viltet og videresolgte dette som kompensasjon for nedlagt arbeid. Hensikten med kommunens vedtak var i tillegg til å redusere skadepotensialet, også å tilkjenne at en organisering som innebærer fragmentering av jaktsonen 1 ikke er i tråd med en formålstjenlig viltforvaltning. Samtidig innebærer vedtaket at grunneierlaget går glipp av inntekter.

Fellingsstillatelsen ble gitt 19. januar og løp fram til 7.2 (etter endringsvedtaket). Tatt i betraktning at det er innført vinterjakt (januar) i nabokommunen Sør Aurdal som en del av Nord fjella-regionen for å redusere hjorteviltbestanden i forhold CWD burde ikke vår

«vinterjakt» være veldig kontroversiell. Tvert imot burde slik jakt tillates fordi det gir forvaltningen anledning til i større grad å ta ut hjortevilt i vinterområdene der de gjør skade.

Innenfor gjeldende regelverk antas det at kommunen alternativt kunne fattet vedtak etter nml. § 18 3. ledd: *«myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom.»*

Første ledd, bokstav b nevner eksplisitt bl. a. hensynet til å avverge skader på skog. Kommunen er interessert i å høre Statsforvalterens syn på anvendelsen av bestemmelsen som alternativ i herværende sak.

Til Punkt 2

NOAH mener vedtaket ikke oppfyller vilkåret om at andre forebyggende tiltak må være utprøvd, jf. nml. § 18 andre ledd.

Det er forebyggende tiltak i forhold til rundballer fremfor skadefelling klageren etterlyser.

Viltnemnda har år om annet gitt fellingstillatelse på hjort som river opp og beiter på rundballer. Skadebildet består gjerne av at en stor andel av rundballene er ødelagt ved at platen er tatt hull på, mens det bare er en liten andel av rundballene som faktisk blir benyttet som fôr.

Den geografiske utbredelsen av disse skadene vurderes å sammenfalle i stort med beitetrykket forårsaket av hjortevilt. Det gjelder store deler av området mellom Hov og Odnas langs Randsfjorden, men også lokalt andre steder i kommunen – f.eks. i et mindre avgrenset område sør for Lomsdalen på vestsida av kommunen. I disse områdene er samtidig tettheten av hjort høy. I noen grad kan store ansamlinger og tettheten av hjort kanskje nettopp skyldes at rundballelagringen tiltrekker mange dyr, men samtidig går de fleste områdene det lagres rundballer fri for ødeleggelse og beiting. I stort er hovedinntrykket at høy hjortetetthet i et område er hovedårsak til skader på rundballer i det samme området.

Flere av tiltakene som NOAH skisserer i forhold til å avverge skader på rundballer vurderes å være formålstjenlige. Kommunen bør i fremtiden foreta mer konkrete vurderinger i hvert enkel sak og i større grad legge vekt på i hvilken grad forebyggende tiltak har vært forsøkt før eventuell tillatelse til skadefelling gis. I områder med mye hjort der det erfaringsmessig oppstår skader bør f.eks. rundballer lagres nær tun og bebyggelse slik at man kan ha bedre tilsyn dem og lettere gjennomføre skadebegrensende tiltak.

Oppsummering

Fellingsvedtaket 19.1 ble begrunnet med erfaring fra tidligere vintre med skadebeiting på rundballer, barkgnaging og beiting på ungskog. Saksutredningen ovenfor gjør nærmere rede for dette og dokumenterer at skadene på skog er vesentlige i området, og dessuten at potensialet for ytterligere skader er stort. Dette er et av vilkårene som må foreligge for å tillate uttak av hjortevilt etter nml. § 18 fjerde ledd. Klagen tas etter dette ikke til følge for klagens punkt 1.

Saksutredningen anerkjenner klagers påstand om at det er en mangel ved vedtaket relatert til rundballer at det ikke er vurdert skadeforebyggende tiltak som alternativ til skadefelling. Klagens punkt 2 tas da til følge.

Gudbrand Engelién
Leder av Viltnemnda

Einar Struksnæs
Skogbrukssjef

ORIENTERING OM VILTFORVALTNINGEN 2020 MED VEKT PÅ ELGFORVALTNINGEN.

Elgforvaltning:

Det ble felt 251 elg i 2020 fordelt på 9 vald som vist nedenfor. De 9 valdene består av 4 grunneierlag med 5 vald. Disse har godkjent bestandsplan for årene 2017 tom. 2021 og tildelingen ble foretatt i 2017 for hele bestandsplanperioden. De øvrige valdene er enkelteiendommer og mindre sammenslutninger av eiendommer, til sammen 4 vald som blir tildelt fellingstillatelser hvert år.

Fellingstillatelser og fellingsresultat 2020

FELLINGSTILLATELSER OG FELLINGSRESULTAT ELG 2020 0536 SØNDRE LAND

Valdnavn	Areal	Antall Jaktlag	Minste- areal	2019				Tildelt fra kommunen					tildelt fra grunnei- er-laget	Felt 2020										fellings- prosent	
				sett elg	Tildel- ant	Felt ant	Felt %	Tild elt frie § 19	tildelt etter § 21					kalv	1 hann	1/2 hunn	1/2 hann	1/2 hunn	>2 hann	>2 hunn	i alt		totalt		
									kalv	>1 hann	>1 hunn	i alt									hann	hunn			hann
Søndre Land Villag Øst	172000	14	2500	0,20	66	46	70	66						58	7	10	4	3	10	14	21	27	48	83	
Søndre Land Villag Vest	235000	17	2500	0,23	140	117	84	120						124	19	23	10	7	23	25	52	55	107	86	
Fluberg Østre Grunneierlag m.fl	50154	5	2500	0,23	39	28	72	36						35	2	6	2	2	6	11	10	19	29	83	
Flub. Ø. (Landåsen-Svartbekklia)			2500												1					1	1	1	2		
Landåsen skog	21455	1	2500	0,20	15	8	53		5		4		6	15	15	1		2		1		4	0	4	27
Fluberg Vestre Grunneierlag	96314	9	2500	0,34	66	44	67	66						69	7	4	7	5	16	17	30	26	56	81	
Nordre Hov og Lausgarda	3523	0	2500	0,06	2	2	100							0							0	0	0		
Hornsvaldet	3800	1	2500	0,09	1	0	0					1	1		0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Fuglerud/Skjærstjøen skog	5170	1	2500	1,00	2	2	100		1		1	0	2	2	1				1		2	1	3	100	
Lien	3956	1	2500	0,65	3	3	100		1		1	1	3	3	1				1	1		2	3	100	
SUM	591372	49		0,25	334	250	75	288	7		6		8	21	306	39	43	25	18	58	68	122	129	251	82

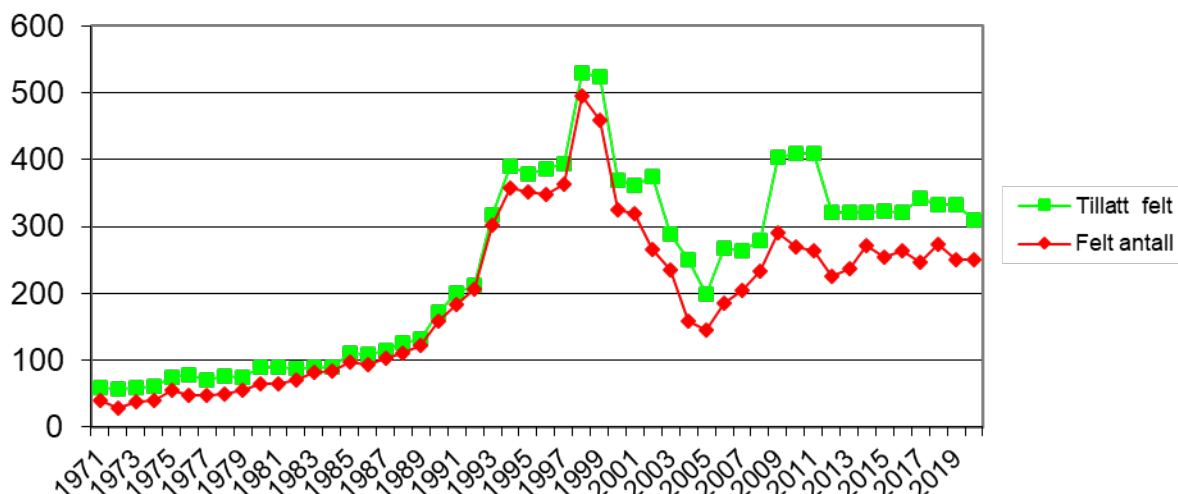
Tillatt felt i alt 309
Felt i alt 251
Fellingsprosent ift kommune 81,2 %
Fellingsprosent ift grunneierlag 82,0 %

Andel kalv 32,7 %
Andel kalv og ungdyr 49,8 %
Andel eldre ku 27,1 %
Andel eldre okse 23,1 %
Andel hunndyr 51,4 %

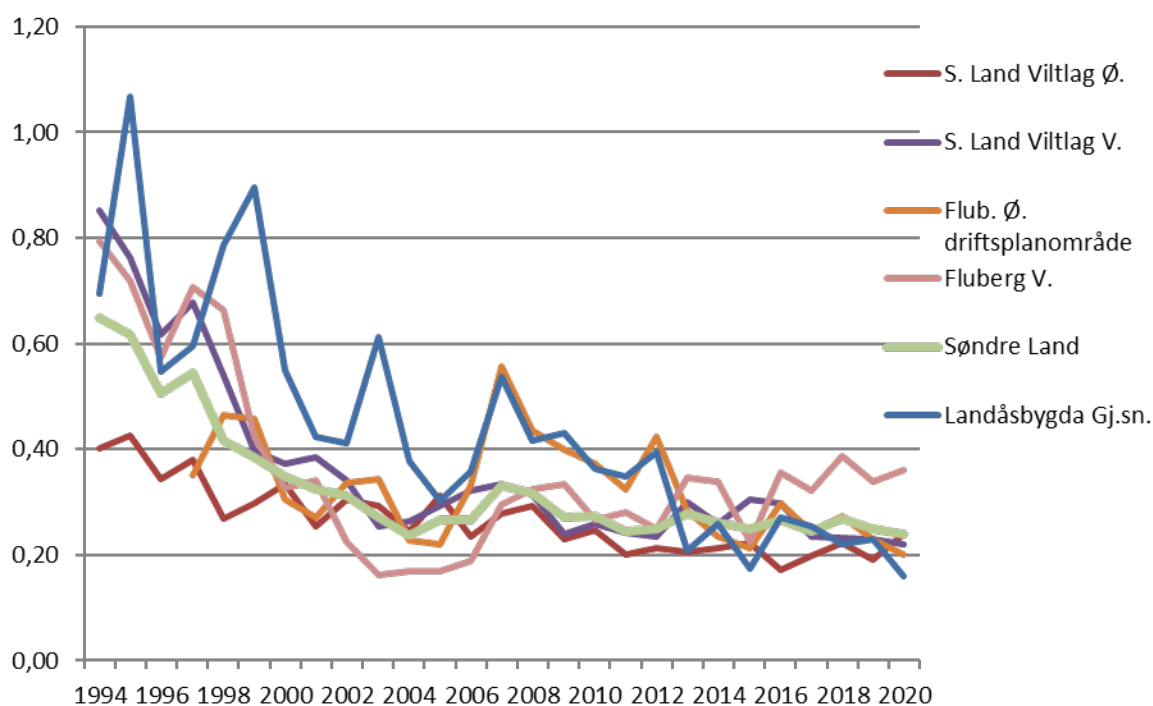
Fellingsresultat elg 2020

	kalv	1,5 år	2,5 år og	I alt
Hannedyr	39	25	58	122
Hunndyr	43	18	68	129
I alt	82	43	126	251

Tillatt felt og felte dyr i Søndre Land 1971-2020

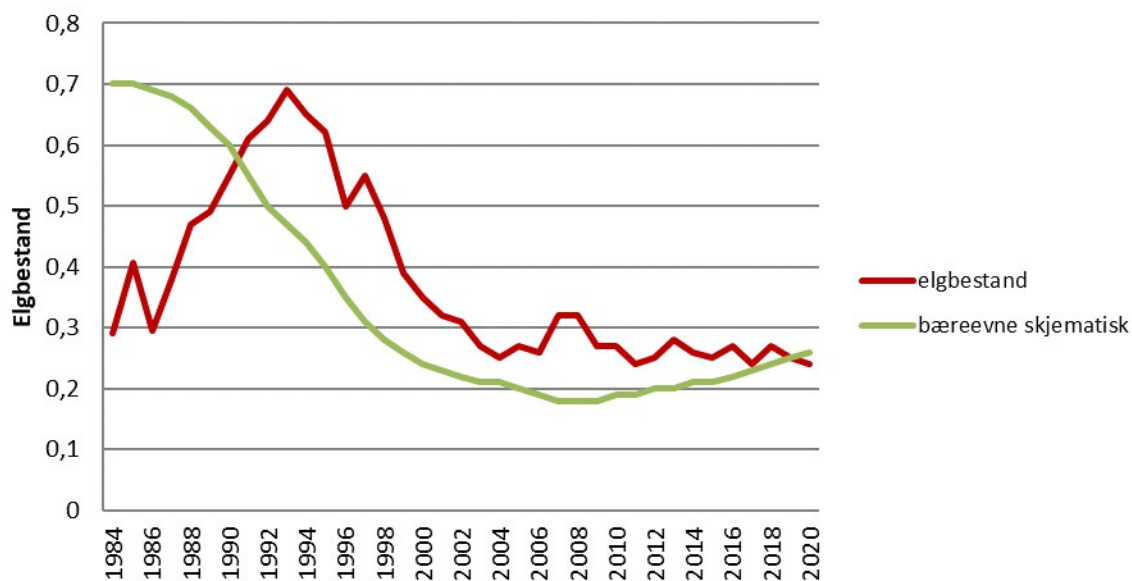


Bestandsutvikling 1994-2020 i Søndre Land, sett elg pr dv



Kommunens og bestandsplanområdenes målsetting er en bestandstørrelse tilsvarende 0,2 sette elg pr dagsverk. Endret metodikk i sett elg pr dv i 2019 betyr at måltallet må økes noe og at reduksjonen i elgstammen er større enn hva som fremgår av figuren ovenfor. Hvor mye dette betyr i praksis vet vi ikke, men håper at bestandsmodellene til FAUN naturforvaltning kan si noe om det etter hvert. I Fluberg Vestre er elgbestanden for stor i forhold til målene.

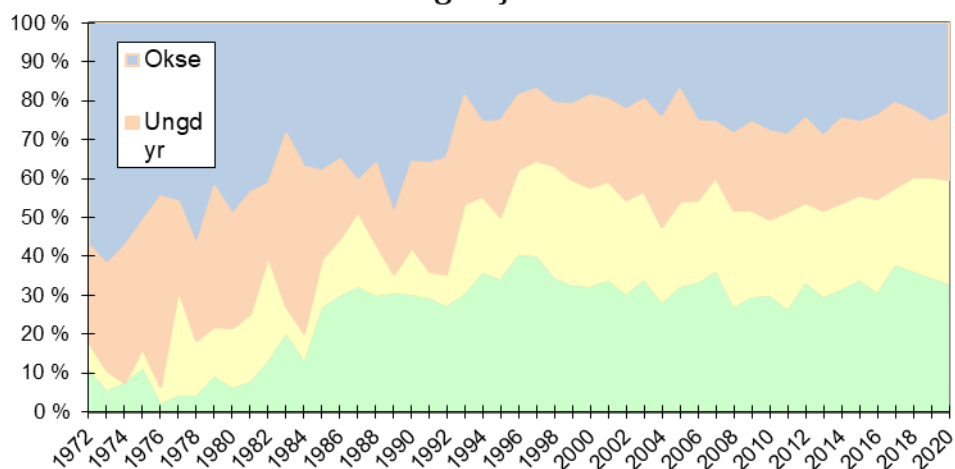
Forholdet mellom elgbestand og bæreevne



Hjorteviltforvaltningens hovedmål er å forvalte hjorteviltbestandene på en bærekraftig måte. Sentralt i dette står elgbestandens størrelse i forhold til det biologiske næringsgrunnlaget eller beitegrunnlaget. Elgforvaltningen handler derfor primært om forvaltning av beitegrunnlaget. På 80- og 90-tallet vokste elgbestanden ut av matfatet, den biologiske bæreevnen ble kraftig overskredet, jf. figuren ovenfor. Det ble derfor tatt grep for å bringe bestanden ned på et bærekraftig nivå på slutten av 90-tallet.

Gjennom årvisse beiterregistreringer overvåkes beitene. Disse registreringene sammen med øvrige observasjoner viser at furu innfinner seg som naturlig gjenvekst mange steder i kommunen i dag i motsetning til tidligere. Fortsatt er beitegrunnlaget skjørt og beiterregistreringene viser at kvalitetsbeite i form av rogn, osp og selje i stor grad mangler. Det skal gjennomføres ny beiterregistrering i 2021.

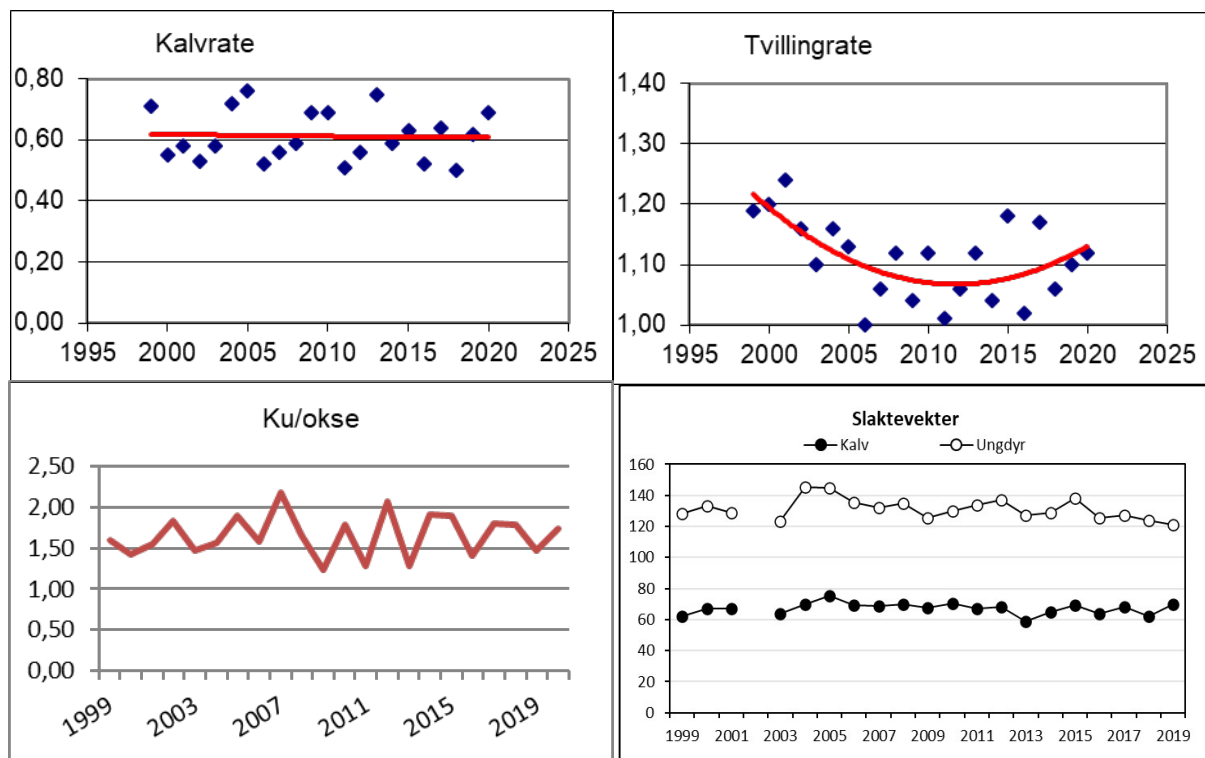
Sammensetning av jaktuttaket 1972-2020



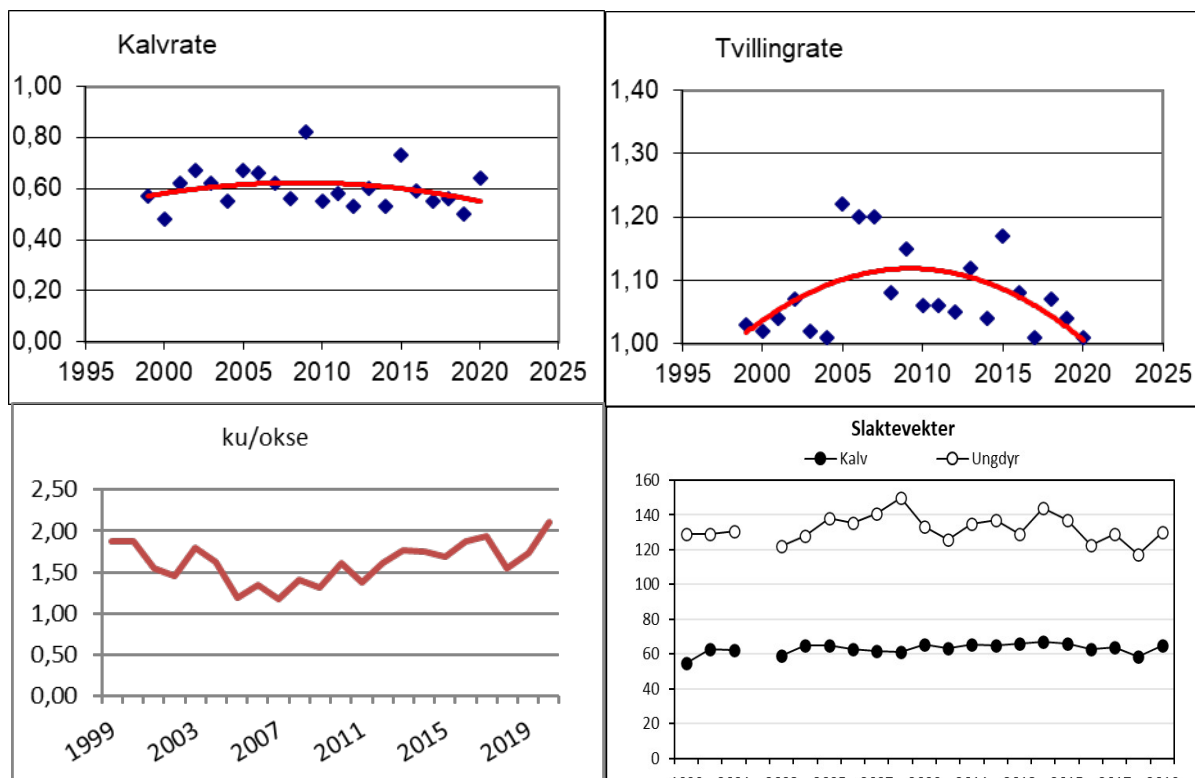
Sammensetning av jaktuttaket har gått fra avskyting av okse og ungdyr til et mer balansert uttak fordelt på kjønn og alder i tråd med dagens retningslinjer i hjorteviltforvaltningen.

Produktivitet og kondisjon (merk at slaktevektene ikke er oppdatert for 2020)

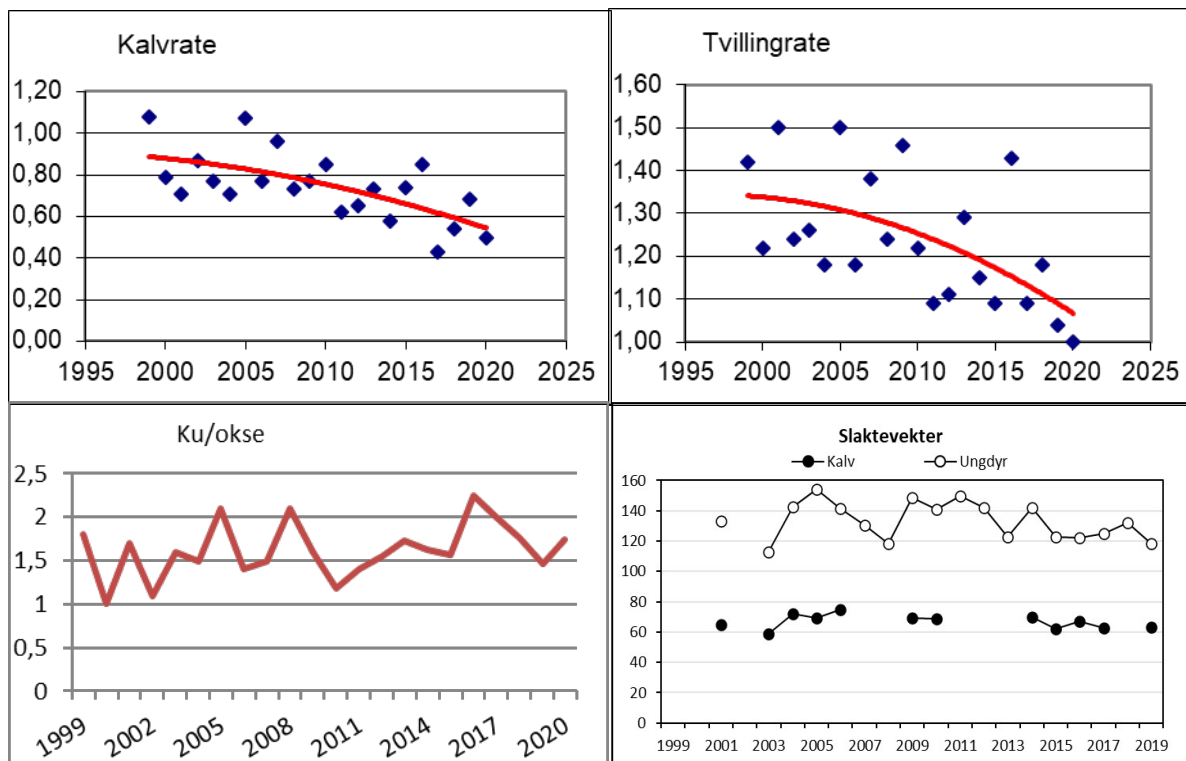
Søndre Land Viltlag Øst:



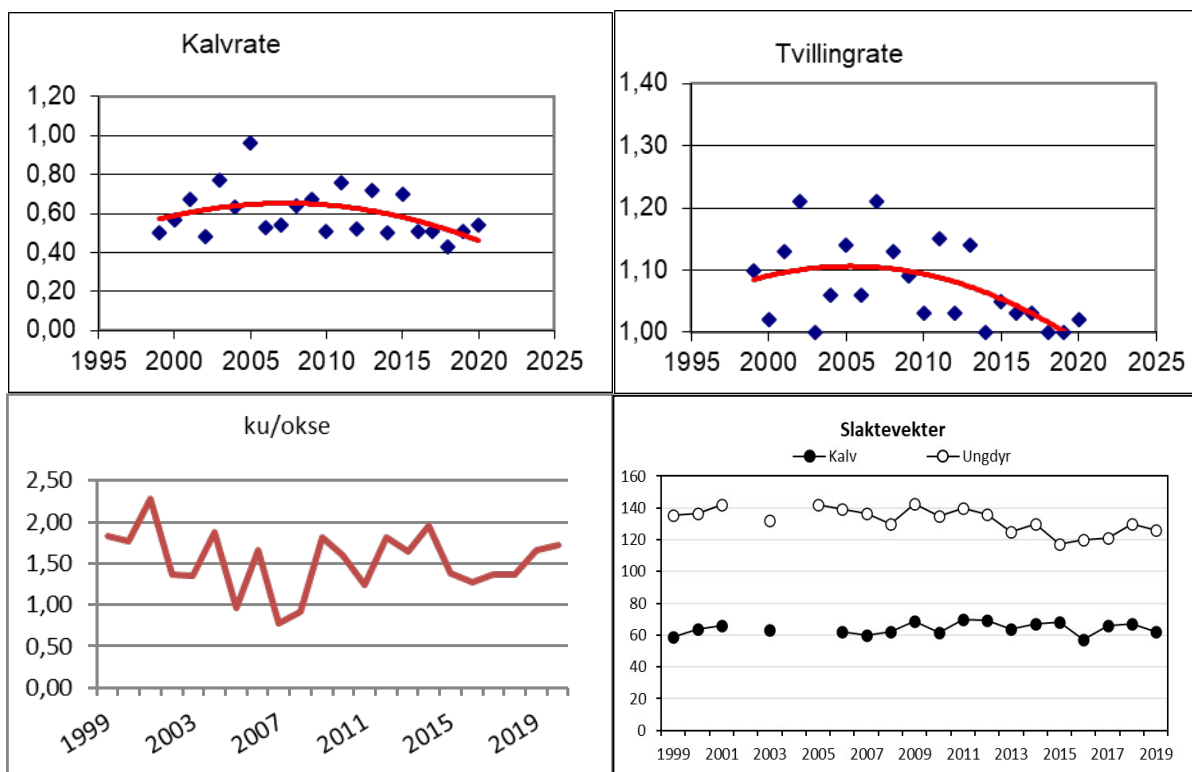
Søndre Land Viltlag vest:



Fluberg Østre:

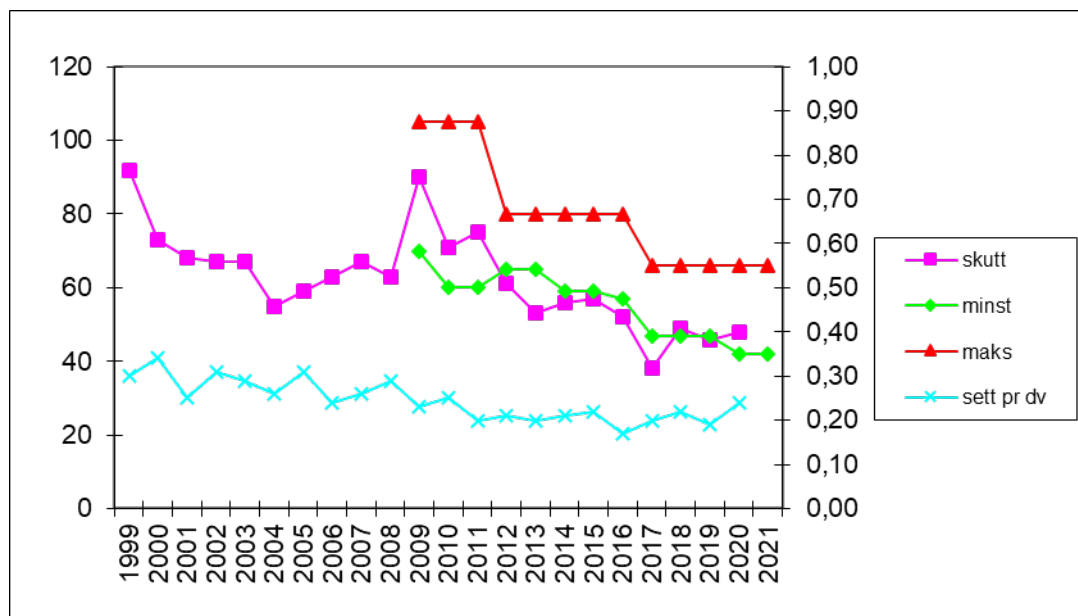


Fluberg Vestre:



Valdenes oppfølging av bestandsplanene

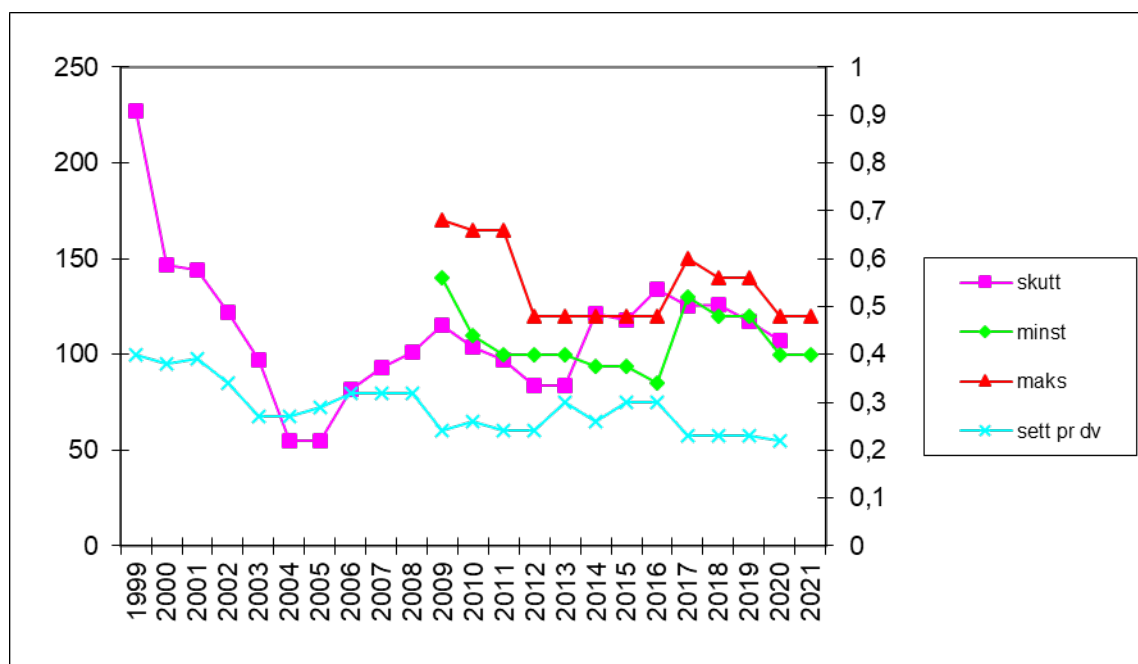
Søndre Land Viltlag Øst – Bestand og avskyting



År	Ku		Okse		Kalv		Sum	
	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks
2017	10 15	22	14 16	22	16 17	22	41 47	66
2018	14 15	22	16 16	22	16 19	22	47 49	66
2019	12 15	22	15 16	22	16 19	22	46 47	66
2020	14 17	22	14 14	22	14 17	22	42 48	66
2021	14	22	14	22	14	22	42	66
SUM	73	110	76	110	76	110	225	330

Det ser ut som om de siste årenes avskyting nær grensen for laveste uttak holder bestanden nær målsettingen på 0,2 sette dyr pr dagsverk, men det kan se ut som om bestanden er noe voksende siste åra.

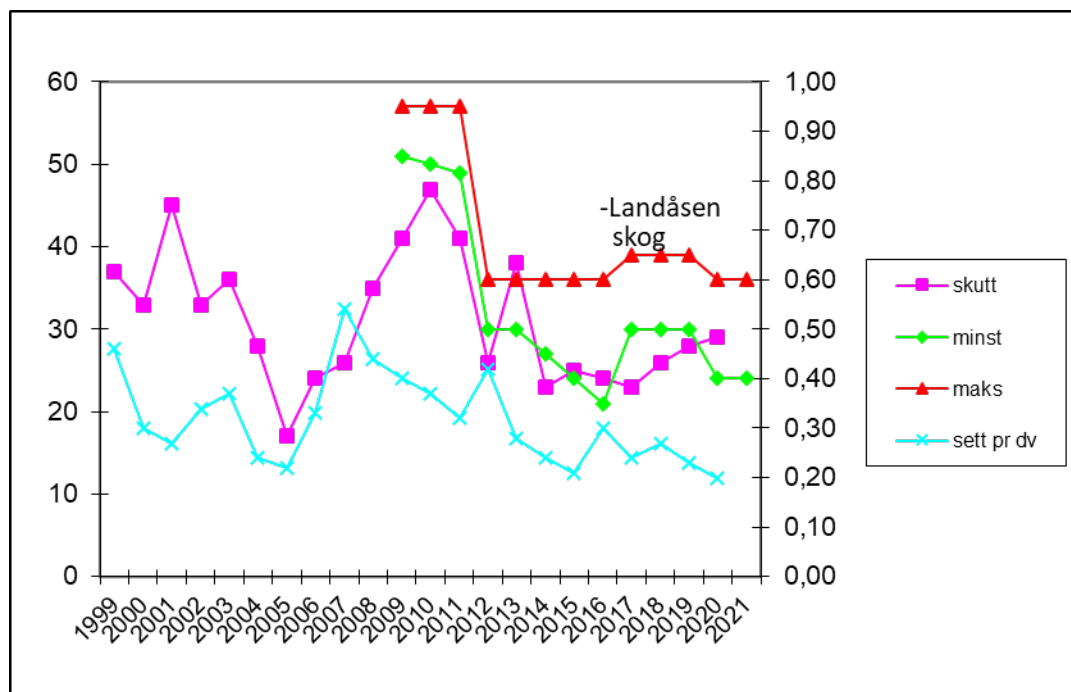
Søndre Land viltlag vest – Bestand og avskyting



År	Ku		Okse		Kalv		Sum	
	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks
2017	44 45	50	28 42	50	43	50 56	128 130	150
2018	40 42	47	34 38	46	40	47 52	120 126	140
2019	40 42	47	38 38	46	39 40	47	117 120	140
2020	32 34	40	33 33	40	33	40 42	100 107	120
2021	34	40	33	40	33	40	100	120
SUM	197	224	184	222	189	224	570	670

Også for Søndre Land Viltlag vest ser en avskyting på grensen til laveste tillatte uttak de siste årene ut til å balansere bestanden nær kommunal målsetting til tross for avtakende avskyting.

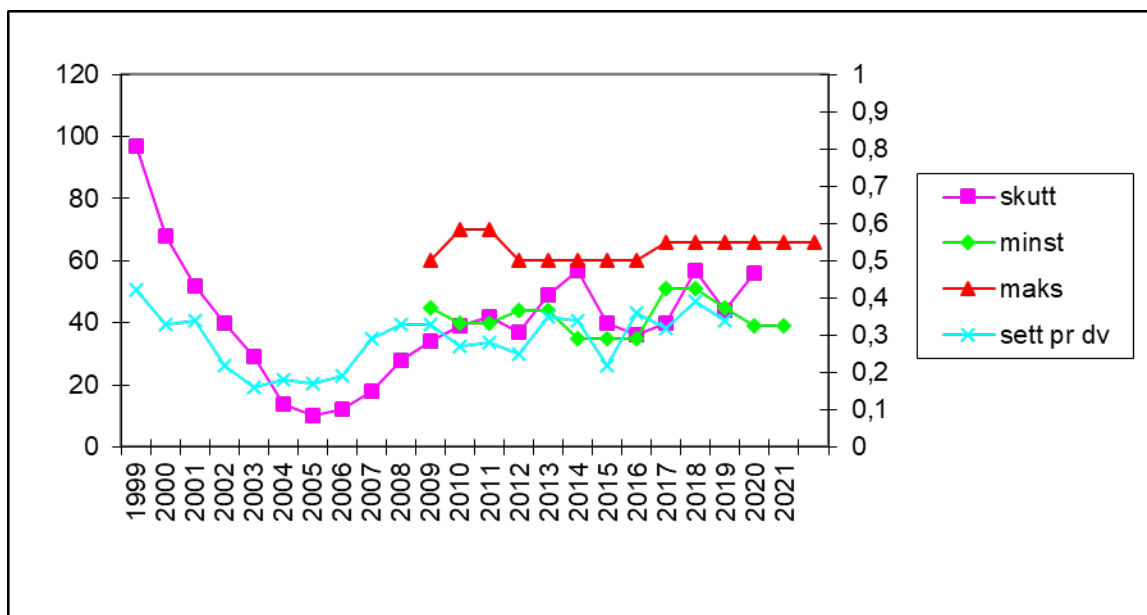
Fluberg Østre – Bestand og avskyting



År	Ku		Okse		Kalv		Sum	
	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks
2017	8 10	13	7 10	13	8 10	13	23 30	39
2018	10 10	13	9 10	13	7 10	13	26 30	39
2019	9 10	13	8 10	13	10 11	13	28 30	39
2020	8	12 14	8 8	12	8 9	12	24 31	36
2021	8	12	8	12	8	12	24	36
SUM	46	63	46	63	46	63	138	189

Elgbestanden viser et nivå tilsvarende 0,23 sette dyr pr dv, dvs. noe over gjeldende målsetting på 0,2. Imidlertid er det en betydelig bestandsvariasjon internt i valdet. I Bergegarda sone 3 og valdet Lien (tilgrensende vald) er sett elg indeksen 0,56 mens den for valdet Fluberg Østre driftsplanområde unntatt sone 3, men inkludert Landåsskogene er 0,18. Jakttrykket er lavt i Bergegarda. I Fluberg Østre bør uttaket økes vesentlig i sone 3.

Fluberg Vestre – Bestand og avskyting



År	Ku		Okse		Kalv		Sum	
	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks	Minst	Maks
2017	14 17	22	19 20	25	7 14	19	40 51	66
2018	17 17	22	20	25 26	14 14	19	51 57	66
2019	15 15	22	18 18	25	11 12	19	44 45	66
2020	13	22 22	15 23	25	11 11	19	39 56	66
2021	13	22	15	25	11	19	39	66
SUM	75	110	88	125	62	63	225	330

Lav avskyting de seinere åra har medført at bestanden er større enn ønskelig i Fluberg vestre. Selv om bestanden er noe redusert noe i 2020 er den fortsatt om lag 70 % høyere enn kommunalt mål. Siste året i planperioden bør det tas et «skippertak» for å redusere bestanden ned mot bærekraftig nivå, dvs. et uttak nær øvre grense.

Hjort

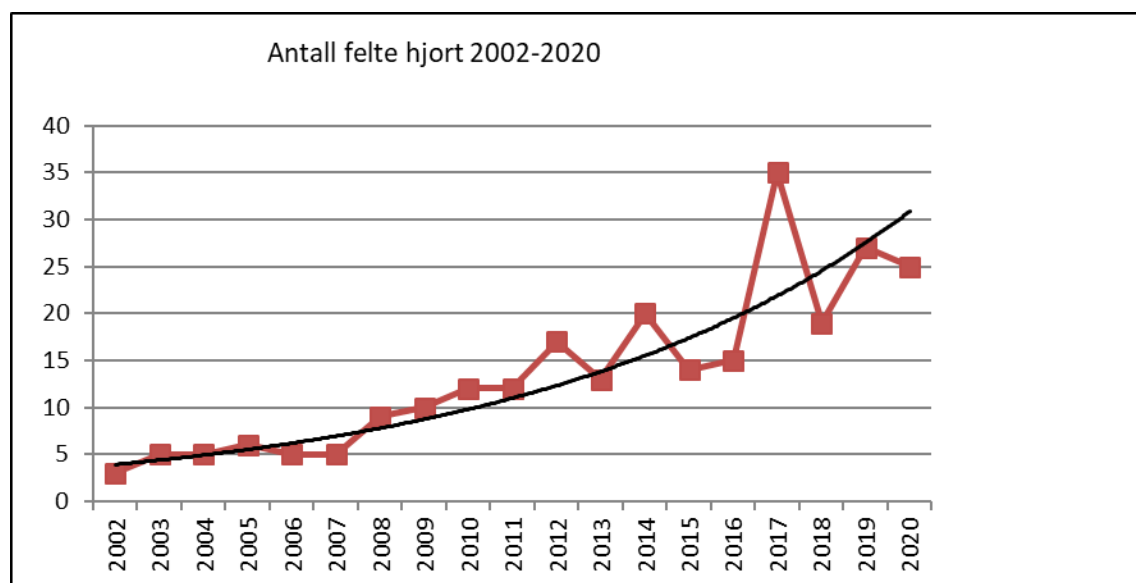
FELLINGSTILLATELSE HJORT Hjort 2020

Valdnavn	Areal	Antall Jaktlag	Minste areal	Data fra 2019			Tildelt 2020				Felt Hjort 2020										
				sett hjort	Tildel ant	Felt ant	Felt %	Total	Frie	kalv	>1,5 år		kalv		1,5 år		> 2,5		i alt		totalt
											hann	hunn	hann	hunn	hann	hunn	hann	hunn	hann	hunn	
Søndre Land Vitlag m.fl	407000	29	5000	26	15	58	26					1	0	2	0	3		6	0	6	
Fluberg Østre Driftsplanon	50154	6	2500	20	8	40	20					0	1	1	2	5	1	6	4	10	
Fluberg Vestre Grunneierl	98018	9	5000	38	3	7,9	38					0	1	1	1	3	2	4	4	8	
Fuglerud og Skjærsjøen sk	5170	1	5000	1	0	0	1				1							0	0	0	
Landåsskogene	21455	1	5000	5	0	0	5		1	2	2							0	0	0	
Lien m.fl.	3956	1	2500	1	1	100	1				1					1		1	0	1	
SUM	585753	47		91	27	30	7	84	1	2	4	1	2	4	3	12	3	17	8	25	

19.03.2021

Fellingsrapport Hjort 2020

	kalv	1,5	>2,5	i alt
hann	1	4	12	17
hunn	2	3	3	8
SUM	3	7	15	25



Det ble i 2020 tildelt 91 hjort i kommunen og felt 25, dvs en fellingsprosent på 27. Det er økende utfordringer med en tettere hjortebestand som forårsaker beiteskader på skog og rundballer. Hjortebestanden er åpenbart i vekst i Søndre Land som den er på Østlandet ellers. Fellingsresultatene varierer en del fra år til, men over år ser vi en klar økning. Søndre Land kommune har hatt som målsetting å forhindre vekst i hjortestammen, men det viser seg vanskelig å realisere. Veksten i antall fellinger synliggjør bestandsveksten, men også økt profesjonalisering og kunnskap bidratt til økt avskytning. Administrativ organisering bør bedres.

Felte rådyr

Det er oppgitt felt 62 rådyr under jakta i fjor, mot 50 i 2019.

Skadeskyting under jakta (fjorårstall i parentes)

Det ble rapportert 14 (11) tilfeller av «påskutte dyr som ikke falt» i 2020. Av disse er én hjort. Av dyrene ble 12 (10) friskmeldt av skytter/jaktleder og to (1) vellykket ettersøk som resulterte i felling. Det er grunn til å anta at noen av de «friskmeldte» dyra kan være skadd. Mange gjør gode ettersøk, men det er samtidig forbedringspotensial:

- Holde igjen skuddet ved dyr i bevegelse og lange skuddhold, mange rapporterer om skudd på dyr i fart.
- Bedre ettersøkshunder.
- Bedre rutiner ved ettersøk.
- Dokumentasjon av ettersøk og begrunnelse for «friskmelding».

Det er også grunn til å anta at det er noe under-rapportering.

Avgang av vilt

Kommunens fallviltmannskaper foretar ettersøk og avliving av påkjørt vilt i trafikken. Slike hendelser og ettersøk blir rapportert digitalt med kartfesting av fallviltmannskapene. Påkjørt vilt som avlives og er egnet for konsum blir tatt vare på og videresolgt.

I jaktåret 2020/2021 er det så langt påkjørt og drept 8 elg og 40 rådyr i trafikken. 4 rådyr er døde eller felt av andre årsaker. 6 hjorter felt som skadedyr etter beiteskader.

Viltfondets økonomi

Viltfondets inntekter består hovedsakelig av fellingsavgifter, inntekter fra salg av fallvilt og renter, og var kr 154 902,- i 2020. Utgiftene i fjor var på kr 87 472,-. Overskuddet ble da på kr 67 430,- og ble tillagt Viltfondet som pr 31.12.2020 økte til kr 667 734,-.

De viktigste utgiftspostene var i 2020 lønn og kjøregodtgjørelse til fallviltmannskapene, noe verneutstyr ol. samt delfinansiering av bestandsanalysen (fjorårets FAUN-rapport).

Jegerprøveeksamen

Kommunen arrangerer eksamen for jegerprøvekandidater. I fjor ble det ikke avholdt slike grunnet pandemisituasjonen.

Hov, 19.3.2021

Einar Struksnæs
Skogbrukssjef

Behandling:

Viltnemdas medlemmer hadde følgende innspill til administrasjonen:

- Ettersøkshundregisteret er mangelfullt oppdatert, men forbedret siden i fjor.
- Innspill om å benytte jegere fra fallviltviltgruppa for å bistå under skadeskyting.
- Lønnsnivå for fallviltgruppas medlemmer
- Ønske om å synliggjøre Viltfondets økonomi over flere år

Vedtak: Saken ble tatt til etterretning med merknader.

Andre Referatsaker:

- Fellingstillatelse på hjort – Ersrud
- Fellingstillatelse på hjort - Gabrielstuen

Vedtak: Andre referatsaker tatt til orientering.

Einar Struksnæs
Skogbrukssjef

Etter våre rutiner er dette dokumentet godkjent og sendt uten underskrift